
2001-17-RE

CAUSA 2001-17-RE

Número de registre: 173-2001. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 5 D'OCTUBRE DEL 2001

BOPA núm. 89, de 10 d'octubre del 2001

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 18 de juny del 2001 per la representació processal de la Srta. Patrícia Yáñez de Aldecoa, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute de data 6 de juny del 2000, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència en la qual s'anul·li "l'Aute de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 6 de juny de 2000, quina resolució no ha estat degudament notificada a la recurrent, en violació de l'article 10.2 de la Constitució i del dret fonamental a la jurisdicció", es declarin vulnerats tots els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució, s'anul·li la integritat dels autes número 28-EP/92 i es retrotregui "el procediment al moment anterior en què s'ha produït la violació del dret, és a dir: les declaracions prèvies a l'aute de processament dels encausats; la providència d'immobilització i embargament dels comptes bancaris dels recurrents, que s'estimi el present recurs d'empara constitucional i es dicti resolució de prescripció de la causa";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vista la Llei qualificada de la justícia, especialment el títol VII;

Vista la Llei transitòria de procediments judicials;

Vist el Codi penal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Vilanova Trias;

Antecedents

Primer

Amb data 21 d'octubre de 1999, en el marc de la causa 28-EP/92, el Tribunal de Corts va dictar una sentència en què condemnava en rebel·lia el Sr. Pedro Luís Yáñez Román com a responsable penalment en concepte d'autor d'un delictes major d'apropiació indeguda i d'un delictes major d'estafa, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de cinc anys de presó, a l'expulsió definitiva del Principat d'Andorra i al pagament de les despeses processals causades, així com a abonar al Sr. Yoshihiko Endo la quantitat de 3.980.180,61 dòlars americans i a abonar també al Sr. Endo esmentat i al Sr. Antonio de Nicolás Pachón la quantitat de cinc milions de pessetes a cadascun d'ells. Així mateix, va decidir absoldre la Sra. M. Dolores de Aldecoa Boceta i les Sres. M. Jesús, Sílvia i Cristina Yáñez de Aldecoa dels delictes majors d'apropiació indeguda i d'estafa, i també el Sr. Pedro Luís Yáñez Román i les Sres. M. Jesús, Sílvia i Cristina Yáñez de Aldecoa del delictes menor d'intrusisme.

Segon

Amb data 9 de desembre de 1999, la representació processal de la família Yáñez va presentar recurs d'apel·lació contra la sentència del Tribunal de Corts esmentada.

Amb data 26 de gener del 2000, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va acordar, mitjançant aute, inadmetre el recurs d'apel·lació dels recurrents ja que "l'article 196.1 del Codi de Procediment Penal preveu que només són susceptibles de recurs d'apel·lació les sentències que no hagin estat dictades en rebel·lia dels condemnats. I en aquest cas la sentència ha estat dictada en rebel·lia de Pedro Luís Yáñez Román, motiu pel qual li correspon abans d'interposar recurs d'apel·lació, i a títol principal, servir-se del procediment del recurs d'audiència".

Així mateix, la Sala esmentada també va considerar inadmissible el recurs d'apel·lació interposat per l'esposa i les filles del condemnat per manca d'interès en el recurs d'aquelles que havien estat absoltes i per manca de legitimació processal d'aquelles que no havien estat part en la causa.

Tercer

La representació processal de la família Yáñez va presentar un incident de nul·litat d'actuacions davant la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia contra l'aute de data 26 de gener del 2000 que desestimava el recurs d'apel·lació.

Amb data 6 de juny del 2000, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va acordar no admetre l'incident de nul·litat d'actuacions presentat contra l'aute de data 26 de gener del 2000 per la representació processal dels recurrents actuals.

Quart

Amb data 13 de febrer del 2001, la representació processal del Sr. Pedro Luís Yáñez Román i de la seva família va presentar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional contra la sentència i l'aute de dates 21 d'octubre de 1999 i 15 de novembre del 2000 (que declarava el recurs d'audiència desert i la fermesa de la sentència de data 21 d'octubre esmentada), respectivament, dictats pel Tribunal de Corts, per haver-se pogut produir una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució (causa 2001-5-RE en el registre del Tribunal Constitucional).

Amb data 5 d'abril del 2001, el Tribunal Constitucional va dictar un aute d'inadmissió a tràmit d'aquesta causa.

La representació processal de la família Yáñez va introduir un recurs de súplica contra aquesta decisió d'inadmissió a tràmit, que amb data 18 de maig del 2001 el Tribunal Constitucional va desestimar.

Cinquè

Amb data 18 de juny del 2001, la representació processal de la Srta. Patrícia Yáñez de Aldecoa va presentar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional contra l'aute de data 6 de juny del 2000, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia en el marc de la causa 28-EP/92.

En aquest escrit, la representació processal de la recurrent manifestava que "havent tingut coneixement de la manca de notificació de la resolució judicial de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 6 de juny de 2000, per la qual encara la jurisdicció ordinària no ha subsanat el seu error de notificació de l'Aute de l'Incident de Nul·litat d'Actuacions a la meva manant, la senyoreta Patrícia Yáñez de Aldecoa, i com que no és missió del recurrent subsanar els errors de la jurisdicció ordinària, sinó que és la mateixa jurisdicció la qual ha de notificar l'aute referenciat a la ciutadana Patrícia Yáñez de Aldecoa, que encara no ha estat realitzat, es produeix i s'ocasiona una vulneració de l'article 102 de la Constitució, per lesionar-se el dret fonamental a la jurisdicció".

Així mateix, en aquest escrit de 543 pàgines, la representació processal de la recurrent reproduïx els fets i les alegacions que ja va aportar a aquest Tribunal en el decurs de la causa 2001-5-RE.

Per acabar demana al Tribunal Constitucional:

- "L'anul·lació de l'Aute de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 6 de juny de 2000, quina resolució no ha estat degudament notificada a la recurrent en violació de l'article 10.2 de la Constitució i del dret fonamental a la jurisdicció" i "la suspensió dels seus efectes i la protecció jurisdiccional dels drets violats de l'article 10 de la Constitució".

- que es declari que s'han vulnerat els drets fonamentals a la jurisdicció, a obtenir de la jurisdicció una decisió fonamentada en dret, a un procés degut, a un tribunal imparcial, a la defensa, a l'assistència tècnica d'un lletrat, a un judici de durada raonable, a la presumpció d'innocència, a ser informat de l'acusació, a no confessar-se culpable i a no declarar en contra d'un mateix, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i que s'anul·li la integritat dels autes número 28-EP/92.

- que es retregui el procediment al moment anterior a la vulneració "és a dir: les declaracions prèvies a l'aute de processament dels encausats; la providència d'immobilització i embargament dels comptes bancaris dels recurrents".

- "que s'estimi el present recurs d'empara constitucional i es dicti resolució de prescripció de la causa".

Sisè

Amb data 21 de setembre del 2001, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe mitjançant el qual manifestava que "de la lectura de l'aute quina impugnació es pretén, es desprèn que Patrícia Yáñez de Aldecoa mancava de legitimitat activa per a la interposició de qualsevol recurs per davant dels Tribunals jurisdiccionals ordinaris en el marc de la causa 28-EP/92, tota vegada que mai no fou part en el procés per no haver estat processada en ésser menor d'edat penal en el moment dels fets objecte de la causa". El Ministeri Fiscal afegeix que "de l'examen de la demanda formulada, es

desprèn novament per part de la representació processal de la demandant, l'intent de presentar per davant d'aquest Tribunal Constitucional, fets i circumstàncies que ja foren objecte d'un aute d'inadmissió d'aquest Tribunal Constitucional de data 5 d'abril del 2001, dictat en el marc de la causa 2001-5-RE, i que fou confirmat en grau de súplica per aute de data 18 de maig del 2001". També manifesta que "no deixa de sorprendre a aquest Ministeri Fiscal, que fou l'avui demandant en empara Patrícia Yáñez de Aldecoa qui signà en data 19 de juny del 2000, l'avís de rebut de la notificació de l'aute quina impugnació es pretén al seu pare, Pedro Luís Yáñez Román".

En conclusió el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit del recurs d'empara per manca manifesta de contingut constitucional de la demanda.

Fonament jurídic únic

Aquest Tribunal Constitucional serà molt breu en l'exposició de la fonamentació jurídica de la seva resolució. En síntesi, s'ha de limitar en el seu pronunciament a la determinació de la vulneració eventual d'algun dels drets materialment inclosos en l'article 10 de la Constitució. Més precisament, si aquesta suposada vulneració es basa en la manca de notificació a la Srta. Patrícia Yáñez de Aldecoa de l'aute dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 6 de juny del 2000, en el marc de la causa 28-EP/92.

Com bé consta en l'escrit de la representació processal de la recurrent, aquest Tribunal Constitucional ja es va pronunciar en relació amb aquesta causa 28-EP/92 en l'aute d'inadmissió a tràmit de data 5 d'abril del 2001 (causa 2001-5-RE) i l'aute de data 18 de maig del 2001 que rebutjava el recurs de súplica contra l'aute d'inadmissió a tràmit esmentat, mitjançant els quals, a banda del que en aquella ocasió eren les pretensions de la part recurrent, va quedar establert que Patrícia Yáñez de Aldecoa no era part en la causa esmentada davant la justícia ordinària per les raons i els motius exposats en el seu moment processal, i com encertadament diu el Ministeri Fiscal, la recurrent manca totalment de legitimitat activa per a la interposició de qualsevol recurs sobre aquesta causa. Aquest fet, per si mateix, és un motiu insuperable d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2001-17-RE.

La representació processal de la recurrent pretén reobrir la mateixa causa, ja esgotada en seu jurisdiccional, amb la forçada interpretació que la recurrent no hauria tingut coneixement de l'aute de data 6 de juny del 2000 de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, però aporta, al final de l'extens escrit de recurs d'empara, com a única documentació, l'aute esmentat amb còpia degudament autenticada, del contingut del qual, evidentment, ha tingut coneixement. El Ministeri Fiscal subratlla aquesta paradoxa manifestant encertadament que "no deixa de sorprendre a aquest Ministeri Fiscal, que fou l'avui demandant en empara Patrícia Yáñez de Aldecoa qui signà en data 19 de juny del 2000, l'avís de rebut de la notificació de l'aute quina impugnació es pretén al seu pare, Pedro Luís Yáñez Román".

Aquest Tribunal Constitucional ha analitzat amb tot rigor l'extens escrit del present recurs d'empara, i constata que fins la pàgina 540, en arribar a l'apartat VI.- Pretensió precisa del que es sol·licita- no s'aporta cap fet o argument nou, jurídicament fonamentat, que pogués permetre prendre en consideració la confusa sèrie de pretensions exposades (pàgines 540 a 543). Endemés, la representació processal demana en el paràgraf núm. 3, "retrotreure el procediment al moment anterior en què s'ha produït la violació del dret", i en el paràgraf següent, núm. 4, "que s'estimi el present recurs d'empara constitucional i es dicti resolució de prescripció de causa".

Aquest Tribunal no pot deixar d'assenyalar que la Llei qualificada de la justícia, en el títol VII,

defineix els advocats com els “Cooperadors de la Justícia”. No cal aprofundir molt en el significat jurídic material que la voluntat de legislador volia atorgar a aquesta expressió. Senzillament, i així ho posa adequadament de relleu el Ministeri Fiscal “és obvi que les línies de defensa jurídica, són escollides amb total llibertat pels lletrats encarregats de la defensa i els interessos d’aquells clients que els hi nomenen, havent-se però aquestes d’adequar a la bona fe processal i al respecte de cadascunes de les persones, institucions i organitzacions que hi participen en els processos”. En aquest cas, el Tribunal Constitucional comparteix plenament aquesta argumentació, en el sentit que la representació processal de la recurrent ha ultrapassat el llindar de la mala fe processal, i com va posar de relleu en el seu moment el mateix Tribunal de Corts, ha mostrat una evident intenció dilatòria.

Per tot el que s’ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d’Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d’empara 2001-17-RE, interposat per la representació processal de la Srta. Patrícia Yáñez de Aldecoa, contra l’aute de data 6 de juny del 2000, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Declarar que el recurs d’empara 2001-17-RE ha estat presentat temeràriament i amb mala fe processal.

Tercer

Notificar el present aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts i al president del Tribunal Superior de Justícia.

Quart

Notificar el present aute al Ministeri Fiscal i traslladar-li la demanda a efecte de la depuració dels possibles delictes de la mateixa.

Cinquè

Publicar el present aute, d’acord amb el que disposa l’article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d’Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 5 d’octubre del 2001.

Pere Vilanova Trias

Joan Josep López Burniol

President

Vicepresident

Philippe Ardant

Miguel Ángel Aparicio Pérez

Magistrat

Magistrat